

ΣΤΗΝ ΙΔΕΑ

★ ΠΟΛΥΜΕΤΡΟ ★

Θέλω νὰ μάθω ποῦ σ' ἐγγώρισα
Κι' ἀπὸ πότε σὲ γνωρίζω.
Δὲν εἶχα χρόνια γύρω μου
ὅταν ζητοῦσα νὰ σὲ ἀντικρύζω.

Δὲν αἰσθανόμουντα μέσα στὰ στήθι μου
Καὶ νὰ φεύγῃ καὶ νὰ λνόνῃ,
Δὲν ζήτησε τὸ μᾶτι ἀπὸ τὸν ἥλιο
λίγο φῶς γιὰ νὰ σὲ καμαρώνῃ.

Ἀπὸ τ' ἄνηθι δὲν ζήτησα
Τὸ χρῶμα καὶ τὰ μῦθα
Κι' ἀπὸ τ' ἀγέρι γύρω μου
Οὔτε προῖν ἐπῆρα.

Δὲ σπάραξε τὸ στήθος μου
Ἡ πλεῖο μεγάλη πάλι
Γιὰ νὰ δώσω σ' ἐσὲ
ἓνα κοράλι.

Ἀπὸ μὲ τίποτε δὲν ἔφηνε,
Σ' ἐμᾶς ἐρχότονα τριγύρω
Κι' ἐγὼ κ' ἐσὸν αἰσθανόμασθε
τὸ μῦθο.

Ὁ στεναγμὸς σχηματίζει
Δικὴ μας ἀτμοσφαῖρα
Κι' ἀπὸ τὰ βᾶθι τῆς καρδιᾶς
Ἡ δική μας ἐπρόβαινε ἡμέρα.

Μέσα στὴ σκιάβα μου ψυχὴ
Μιὰ ἐνθύμησι πικρὴ γιὰ πάντα μένει
Τώρα ποῦ ξένο εἶνε τὸ φῶς
Εἶσαι κ' ἐσὸν σ' ἐμένα ξένη.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΙΔΟΚΗΣ

ΚΕΥΘΩΜΩΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΓΗ

ΑΥΣΤΙΚΗΝ τὴν εἰλαίαναν ἡ-
σθάντην οἰμωγὴν σου καὶ αὖθις,
τῶν πικρῶν οἰονῶν μου ὧ πο-
λυπαθὴς χρησιμοδότειρα.

Τοὺς πολυπεινηθεῖς σου στό-
νους δὲν ἐλησμώνησα. ἀπαρ-
μύθητος τῶν ὀνείρων νύμφη
καί, μὰ τὰ ράκη τοῦ ὕμεναίου
σου, ἡσπᾶσθην τὰ μακρανθέντα
τοῦ ἔαρος ἐκείνου ρόδα, ἅτινα

ἐρρίφθησαν πλησίον μου, ὅπως ἀπορροφήσωσι τὸ
πρῶτον τῆς δυστυχίας μου δάκρυ.

Καὶ ἔκτοτε διεφύλαξα τοὺς σιγηλοὺς τούτους
τῆς οἰχομένης ἀνοιξέως μάρτυρας καὶ περιστέφω
διὰ τῆς ὥχρας τῶν σκιᾶς τὴν πυρέσσουσαν κεφα-
λήν σου, καθ' ἣν ἐποχὴν λευκαὶ πλέον τρίχες ἐγ-
κατασπείρονται, ὡς μικραὶ ἀργυραῖ ἀκτίνες τοῦ ἁ-
στερου, ὅπερ ἐνέκρυψας ἐκεῖ, τῆς ἀναμνήσεως.

Σύγγνωθι, ἐὰν τὴν ἡρεμίαν ταράττω τοῦ σιχα-
νωμένου νυμφῶνος, ἐνθα τοῦ πρώτου μας ἀσπασμοῦ
ὁ γόης ἐσδέσθη ἀντίλαλος· ἀγαπῶ τῶν φωτεινῶν
ἡμερῶν τὸ ἄφωνον μαυσωλεῖον, καί, ὡς πηγὴ μοι-
ραίων ἐμπνεύσεων, μὲ συναρπάξει, διὰ ν' ἀναζήσω
ἐν τῷ ρεμβασμῷ κόσμου νενεκρωμένου.

Λευκέ μου κρῖνε! Σοὶ ἔκλεψα τὴν εὐωδίαν καὶ
τὸ μῦρον, καὶ ἤδη ἀνυμνῶς τὴν χεῖρα τῆς εἰμαρ-
μένης, ὅπως σὲ ἀποκόψῃ, καὶ ρίψῃ ἐπὶ τοῦ τάφου
μου, ἐνῶ ἄλλοτε οἱ νάρκισσοι ἔκυψαν πρὸ σοῦ, σὲ
προσεκύνησαν καὶ ἐμαράνθησαν· σοὶ ἐδώρησαν τὴν
ζωήν.

Ἐν ὄνειρον, μία πλάνη με ἤλεκτρίσε τότε, μ' ἐνε-
θουσίασε, καὶ ἡ ὁδὸν ἐδημιούργησεν ἐν ἰδανικὸν
κοινοῦ προσκυνήματα· καὶ σύ, προσέβλεψας ὡς
παρθένια, μοὶ ἔτεινας κατόπιν τὴν χεῖρα ὡς γυνή,
ἐκλαυσας ὡς μήτηρ, ἐπένθησας ὡς σύζυγος. καὶ ἔ-
κυψας τὴν κεφαλὴν. Ἡ μοῖρα τότε τὸ μυστήριον
ἐτέλεσε τοῦ αἵματος, καθ' ἣν στιγμήν ἡ ἀμαρτία
τὰ νεκράνθημα συνέλεγε τοῦ βιωτικοῦ κλαυθμῶνος·
καὶ ὁπότε ἔσπευσας πρὸ τοῦ «Ἐσταυρωμένον», σὲ
ἠκολούθησεν ἐκείνη, ὃ γλυκεῖα Μαγδαληνή, καὶ
ἀφοῦ ἐγονυπέτησας πρὸ τῆς ἀθανάτου σιγῆς, ἐθου-
σιάσθην.

Καὶ ὁ τάφος ἔμενεν ἀνοιχτός, ἀνκμμένων σκελε-
τοῦς, οὓς θὰ ἐκόμιζε τοῦ μελανοῦ ὠκεανοῦ ἡ κρυερὰ
ποντιὰς· καὶ παρήλθον οἱ δέκα χρόνοι, ὡς ὅπτα-
σίαι πενθούσης ψυχῆς, καὶ ἐγὼ ἀπεθασαύριζον εἰς
τὰ στήθη μου, τῆς καρδίας σου τὰ δάκρυα, ἵνα τοὺς
παλμοὺς θερμάνω τοῦ ἀμαράντου πόθου.

Ἐδίψας ἥνοιξα τὰς φλέβας μου καὶ σ' ἐπότισα.
«Εὐχαριστῶ», ἐψέλλισαν τότε τὰ χεῖλη σου τρέ-
μοντα· ἦδη, μήπως φωνῶσι «σὲ καταρῶμαι»; Ἀλλ'
αἱ παροδικαὶ τῆς ψυχῆς ἐκλάμψεις θὰ κατέληγον
εἰς ἄβυσσον, καὶ ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τῶν πρώτων εἰ-
δυλλίων ἕκαστον βῆμα τῆς ἀγωνίας θὰ ἥνοιγε καὶ
καὶ ἓνα τάφον· πλὴν, τὸ πένθος δὲν ἐπεδίωξε τὸν
ἀποχωρισμὸν, καὶ ἡ αἰγλή ἐνός μυστικοῦ μαρτυ-
ρίου θὰ φωτίζῃ τὴν ἡρωικὴν ἐνότητά.

Ζητεῖς μερίδιαμα;
Τὸ ἔθαψα εἰς τὸ μνήμα τῆς νεκρᾶς στοργῆς...
καὶ πρὸ αὐτῆς τὸ φθινόπωρον τοῦ βίου ἐνώνει τὰς
λευκὰς τρίχας, ὅς ἐθερμανέ ποτε μελανὰς τῆς ξαν-
θῆς νεότητος τὸ μάγον φίλημα.
Ἦδη τὴν ἐλπίδα ἐξάπεστεῖλα δι' ἐνός στεναγμοῦ
εἰς τὸν οὐρανόν.

... Ἀλλὰ συγκράτησε τοὺς γόους· ἡ εὐθύνη
κοιμᾶται· ἐὰν δὲ τὴν ἐξυπνήσῃ ἐν δάκρυ τοῦ τέ-
κνου σου, ἡ ψυχὴ μου θ' ἀπλώσῃ, τὰς πτέρυγας,
καὶ τῶν νεφῶν ἡ κατῆφεια θὰ προσδεχθῇ, ὡς αἰθέ-
ριος τάφος, τὸ λάλημα τῆς ἀγωνισθείσης περιπα-
θείας, ἐν τῷ κόσμῳ τῆς πεζότητος καὶ τῶν ἀρῶν.

Τὸ εἶδωλόν σου δὲν θὰ συντριβῇ τότε, ἵνα διὰ
τῶν θρυμμάτων σου καλύψῃ τὰ λείψανα τοῦ ἡθικοῦ
ἀκρωτηριασμοῦ.

Θὰ μείνης αἰωνίως μάρτυς. Μὴ φοβοῦ τὸν νό-
θον λιθανωτόν, καὶ τὴν ἀγρίαν κατάνυξιν τοῦ κιβ-
δήλου ὀλοφυρμοῦ.

Εἶσαι δυστυχῆς τιτάν· οὐδεὶς θὰ βεβηλώσῃ τὸν
θρήνον σου. Ἐνίκησας, καὶ τὸν θρίαμβον τῆς ἐνθέου
πίστεως θὰ ἐξυμνῇ ὁ διθόρακτος τοῦ ἀνεξαρτήτου
πνεύματος.

Μὴ λησμόνει ὅμως τὰς ἐξαιρέσεις. Ἠγάπησαν
αὐταὶ καὶ ἡσθάνθησαν τὰς συγκινήσεις τοῦ χρυσοῦ
μας δεσμοῦ, ὃν ἠλόγησε μία εὐμένεια τοῦ ἐλευ-
θέρου θεοῦ.

Ποιητικὴ παράδοσις πλέον ἢ ζωὴ τῶν θυσιῶν·
καὶ τὸν μαρκανθέντα στέφανον τοῦ ἀφώνου νυμφεῖου

ὁ ῥακώδης περιστύλιξε πέπλος τῶν ἐπιθλαμίων
τελειτῶν.

Ἀλλὰ τὰ στήθη μένουσι ναρκωμένα ἀπὸ τὴν ἐκ-
πνέουσιν μέθην;

Ἦ πένθος μανία! στιγμὰς ὑπερτάτης ἀγωνίας·
τίνα συναπεκομίσατε μυθολογήματα ἐκ τῆς ἐπο-
ποιίας ἐκείνης, ἣν χαιρετᾷ αἰωνίως ὁ ἐνθουσιασμός;

Ἀπηνήθησε τότε, Νηρηΐς τῶν παραφορῶν, τοὺς
πάντας χάριν ἐμοῦ, ἀλλὰ μήπως θ' ἀρνηθῇς ποτε
ἐμὲ χάριν τῶν πάντων;

Οὐδέποτε ἐπένθησας τῆς καρδίας σου τὸν θάνα-
τον, ἀλλὰ θὰ πενήθῃς ποτε δι' ἐν ὄνειρον;

Ἐκλαυσας, ὁπότε σ' ἀπεκάλεσα μητέρα, καὶ ἡ
εὐφροσύνη ἀπεκρυσταλλώθη ἐπὶ τῶν χειλέων σου,
μόλις ταῦτα διηνοίχθησαν, διὰ ν' ἀσπασθῶσι τὴν
πρώτην χαρὰν, τὴν πρώτην στοργήν, ἣν οὐδεὶς θὰ
σκιεθῇ νὰ προδώσῃ.

Καὶ ὅταν ἐρρόφησας τὸ νέκταρ τῆς ἀπέλπιδος
τύχης, καὶ ἡ ἀσπλαγχνος τοῦ χρόνου σμίλη ἐχά-
ραξε τὰς πρώτας ρυτίδας τῆς παρακμῆς, ἐνθυμῇ-
σαι, ὅτι, με τὴν ἀγωνίαν τῶν ὥρων τῆς δύσεως
ἀκτίνων, σοὶ ἔδειξα, με τὸν τελευταῖον ὕμνον τῶν
ἀνθέων, τὸν οὐρανόν, ὅστις θὰ προσδέχεται τὰς
ὕστατας τῶν τέκνων τοῦ ἐκπνοᾶς, ὁπότε εἰς τὸ
χάος θὰ ἐξατμίζωνται αἱ εὐγ-νέστεραι τῶν ἀνθρώ-
πων ὀρμαί.

Ἐκυψά ποτε ὡς δολοφόνος σου, ἀλλ' ἡγέρθην
ὡς ὑπερασπιστής σου ἀμέσως, ἀφοῦ ἡ μὲν πληγὴ
σου ἐκουλώθη, αἱ δὲ ἰδικαὶ μου διαδέχονται ἀλλή-
λας ὑπὲρ σοῦ.

Δὲν ἀποκάμνω ὅμως ἀποτίων τοῦ αἵματος τὸν
φόρον.

Διότι ὁ Ἐρως, ἡ δακρυογόνος Μοῦσα, ἡ αἰωνίως
ἀλγοῦσα ἰδέα θὰ κυριαρχῇ ἀθάνατος εἰς τὸν δεσμόν
τῶν πασχουσῶν ψυχῶν.

Ἡ πενθοῦσα εὐτυχία τῆς χθὲς εἶναι τὸ εὐτυχές
πένθος τῆς αὔριον.

Ὁ Μάϊος ἀπεκοιμήθη ἐν τῇ γλυκεῖα νάρκῃ,
ἀλλὰ δὲν ἀπέθνε· θὰ ζῇ αἰωνίως, ὅπως τὰ ῥόδα
μαραίνωνται διὰ νὰ προετοιμάσωσι τὴν ἀνάμνησιν
τῶν.

Τὰ ῥόδα τὰ προωρισμένα διὰ στεφάνους, οὓς ἡ-
μεῖς πλέκομεν δι' ἀκανθῶν.

... Ἐνθυμοῦμαι τὸ πρῶτον τοῦ οἴκτου σου βλέμ-
μα, ὅτε, γονυπετῆς πρὸ τῆς ἀθωότητός σου, ἐξησ-
φάλιζον τοὺς δεκαετῆς στεναγμοὺς τοῦ νεκρικοῦ μας
νυμφῶνος· καὶ δὲν λησμονῶ τὸ πρῶτον ἄνθος, ἐμ-
βλημα τοῦ πρώτου ἔαρος, ὅπερ δὲν ἐξηράνθη, μόνις
τὸ ἡσπασθῆναι, ἀλλ' ὁπότε ἡσθάνθη, τοῦ ἐμψύχου τά-
φου· τῆς καρδίας μου τὸν πόνον, εἰς ξηρὸν μετε-
δλήθη σύμβολον αἰωνίου μαρασμοῦ.

Ἐνθυμοῦμαι... τὴν εὐτυχίαν.

Καὶ ἦδη, τιτάν φύλαξ, τὸ σιγηλὸν ὑπερασπιζῶ
τοῦ μυστικοῦ μας μαυσωλεῖον καὶ ἐξυψώθην μέχρι
τοῦ σταυροῦ του, ἐνθα συνήντησα τὰ χεῖλη σου, καὶ
δὲν συνετρίβην πρὸ αὐτοῦ θαπτόμενος μετὰ τὸ ἀνά-
θεμά σου.

Καὶ ζῆς βίον ἀβίωτον, ἄνευ ζωῆς ζωὴν· πλὴν, σοὶ
ἀρχοῦν τὰ δάκρυα.

Κτύπα με τσιούτους άδόμαντας τήν κοινωνίαν τῶν γελωτών, άφού σ' ενισχύουσιν οί παλμοί μου, ίνα προσίδης τοῦ ήθικου νόμου τήν λευκήν στήλην, ένθα τὸ όνομά σου έχαράχθη ως όνομα μάρτυρος.

Δός μοι τήν χεῖρα καί πάλιν. άφού έθουσιάσθη- μεν χιλιάκις, άφού είμειθα τέκνα λατρείας άθανάτου.

Έγεννήθης πρό έμού, τλήμων ήγεμονίς, ίνα προετοιμάσης διά τήν έμφάνισίν μου έν βασιλείον· άλλ' ή καρδιά σου ήτο μικρά διά τούς παραδύσους του, καί ούτως, άμα είσώρμησα είς τά ήλύσια, είχον πληρωθῇ ταῦτα άρωμάτων· καί ούτως ή ήδη προ- ώρως έκορέσθη, καί τοῦ έαρος τά πολυάνθεμα βλα- στήματα τῆς δάσεως άπέπνιξαν τήν θαλερότητα καί τῶν ρόδων τās άτελευτήτους έκτάσεις, τῶν ναρχίσσων διεδέχθη ή χλοερά στρωμή.

Κοιμού ήδη επί ταύτης, γηραιά μου νύμφη.

* *

Καί παλμοί περιπαθοῦς άγάπης τὸ τρομαλέον έ- νέκρωσαν τῆς μετανόας φίλημα, καί όπότε ή λήθη έπεφάνη μελανειμονούσα είς τά βάθη τοῦ όρίζοντος τῶν προσδοκίῶν, άγωνία στυγνή συνετάραξε τήν ψυχήν σου· τὸ βῆμα τῆς άμφιβουλίας έσταμάτα πρό τοῦ άπισίου δράματος, μία κλαυθυμρά ήλῶ έ- κόμμιζε τούς αἰωνίους στεναγμούς, καί ή μαρτυρική σου κεφαλή στρέψασα όπίσω τά πρώτα τῆς ήούς έπανέβλεπεν όνειρα.

Καί τότε μία πτέρυξ άοράτου άγγέλου έσκόρπιζε λευκάνθεμα είς τήν όδόν, ήν έν νέου έβάδιζες, οί πόθοι σε συνεκράτουν παλινσοτούσαν, τά φάσματα διελύοντο τῆς Νεμέσεως, καί ό ζόφος διά τήν άπέλ- πιδα λύσιν άπεσβέννετο πρό τῶν νέων περιπλανή- σεων ανά τόν νεκρικόν παράδεισον.

Καί έπανήρχεσο είς τήν πολυφίλητον άγκάλην, άφ' ής μάτην προσεπάθησεν ή σιδηρά νά σε άπι- σάσει τοῦ δημίου άρπάγῃ.

Η δέ άθάνατος πίστις προέλαβε τόν άπορφανι- σμόν, τὸ φθινόπωρον τοῦ βίου προσιδέχθη πάλιν τὸ φῶς τοῦ αἰωνίου ρέμβασμοῦ, όπερ έπροστάτευσε τούς αμοιβαίους έρκους, καί άπό τήν βιαίαν τοῦ έλεύθρου πνοήν διεσώθησαν πάλιν τά παρήγορα τῆς οίχομέ- νης εὐτυχίας ίχνη.

Καί τα δάκρυα πίπτοντα, τήν ίλαστήριον έτέλουν σπονδήν.

Σεῖς γλυκεῖαι παραφοραί ως κύματα επί ήδονι- κῆς άγκάλης λικνίσαντα μίαν άθάνατον λατρείαν, φερομένην ως κοῦφον λύραν ήδυπαθοῦς νάρκης, συγκρατήσατε τούς γενναίους παροξυσμούς τῆς ύ- περγείου αὐτοθυσίας, καί κομίσατε ως λάφυρα όρ- φανοῦ άγῶνος, παρὰ τά άπομνημονεύματα ένδς τρα- γικού παρελθόντος, ίνα κατανοήσι τις, ότι ό θάνα- τος έμενε μακράν τῶν συνεχῶν κινδύνων· οὕτω δέ, εάν οί άλλοι εισῆλθον αίχμαλώτοι είς τόν "Αδην, ήμεῖς θέλομεν άντικρύσει ποτέ τοῦτον ως σύμμαχοι.

Ναί· είχον παλαίστῃ, όπως παλαίω.

Καί έκυρίευσα τήν γυναῖκα, κατέκτησα είτα τήν άμαρτωλήν, συγκρατῶ ήδη τήν μαρτυρούσαν.

Ημην παῖς διά τήν πρώτην, νέος διά τήν δευ- τέραν, γέρων ήδη διά τήν τρίτην.

Καί ή θά σε άνεβίβαζον επί τοῦ άρματός μου, εάν άνεδείκνυσο μάρτυς καί ήρώης, ή θά σ' έσυρον άπ' αὐτοῦ εάν παρέμενες γυνή.

Καί σύ, ύποδουλωθεῖσα, άνέζησας, έμεγαλύνθης έν τῇ άγάπῃ, καί έθριάμβευσας.

Χαῖρε, πολυλάτρευτος 'Αραζών!

"Όταν έταπεινώθην πρό σοῦ, καί ήναγκάσθην νά σοί ζωρήσω τήν δάφνην μου, σύ δέν άπήτησας νά κλίνω γόνυ πρό τοῦ νικητηρίου σου μειδιάματος, άλλ' έσταμάτησας πρό τοῦ πρώτου σταυροῦ, μοί έδωκας τήν τρέμουσxn χεῖρα, μ' ήσπάσθης, καί ό δύσπονος πόνος θρηνοῦσαν επί τῆς άγκάλης μου σ' έρριψεν.

*Ω! Καί είδες τότε τὸ γλυκύτερον όνειρον. Έκοι- μάσο επί τῆς δόξης σου.

* *

'Αλλ' όχι. Δέν έξηγητήθη έτι ή καρτερία. 'Υπο- μένεις χάριν έμού, άγία μου φίλη. Ποσάκις δέν έ- θραυσας τά δεσμά σου; Ποσάκις με τούς τελευταί- ους τοῦ Φοίβου άκτίνες, ως περιπαθῇ δέν άπηύθυ- νας προσευχήν πρός τὸ έπερχόμενον φῶς; «Δός μοι έτι μίαν λάμψιν σου, ίνα συναισθανθῶ, ότι δέν άπονήσκης άφού τήν έπαύριον θ' άντατείλεις πάλιν, ίνα σε χαιρετήσῃ τὸ πένθος μου, καί ίνα πεισθῶ, ότι καί ό έρως, ως σύ, είναι άθάνατος. Πονῶ, πο- νῶ, καί ποθῶ αἰωνίως νά σφίγγω τήν χεῖρα εκείνου, ένώπιον σοῦ, ὦ ήλιε, ένώπιον σοῦ, ὦ οὐρανέ.»

ΑΛΚΥΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

—ΦΑΝΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Μέσα στήν τόση σας χαρά,

Στήν ευτυχιά τήν τόση

Κάτι ή ψυχῇ επιθυμεί

Σ' έσάς νά φανερώσῃ.

"Ο, τι σεμνό κι' δλόφωτο

άπό τῇ φύσει επῆρα,

Με τῆς καρδιάς τῇ μῦρα

Τριγύρω σας πετῇ.

Φέρνω μ' άχτίδα άνέσπερη,

Τήν πῆρα άπό τ' άστέρι

Π' όλα τ' άπόκρυφα τοῦ νοῦ

Καί τῆς καρδιάς μας ξέρει,

Ποῦ τῶχουν πλάσει οί πόθοι μας,

Η σκέψι μας ή πρώτη,

Η άγνή τοῦ κόσμου νιότη

Έκεῖ φεγγοβολῇ.

Μεσ' άπό κεί θά πέρνετε

Τῇ μαγική γαλήνῃ

Ποῦ σιά πιστά του τὰ παιδιὰ

Αὐτὸ τ' άστέρι δίνει,

Κ' εἰγὼ τῆς τέχνης λειτουργός

Έμύλησα μ' εκείνο

Κι' αὐτὸ τὸ ρόδο δίνω

Ποῦ μῶδωσε κορυφά.

12 'Ιουλίου 1902.

ΣΓΕΦ. ΜΑΡΙΖΩΚΗΣ